

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการรับเด็ก

เป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๖๗ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ประกอบด้วย

๑. นางจรรยา เสงตระกุล	๒. นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุนทร
๓. นางจรรณันท์ อังภากรณ์	๔. นางสาวจินตนา นนทะเปารยะ
๕. นายเจรจา เทียงธรรม	๖. นางชลลทิพย์ ปุณณะบุตร
๗. นายชูเกียรติ สุวรรณรังษี	๘. นายชูศักดิ์ วุฒิวโรภาส
๘. นายไชยา พรหมา	๑๐. นางญาดา ปาลิมาพันธ์
๑๑. นายณรงค์ วิชัยทัตะ	๑๒. นายณัฏพล ตันเจริญ
๑๓. นายณนัฏกิจ นิเวทวงษ์	๑๔. นายทองดี มนัสสาร
๑๕. นายชนาธร โล่ห์สุนทร	๑๖. นางนิภา พริ้งสุลกะ
๑๗. พันตำรวจโท นฤต แสงศิริ	๑๘. นายบุญยอด สุขถิ่นไทย
๑๘. รองศาสตราจารย์ประกอบ คูปรรัตน์	๒๐. นางปวีณา หงสกุล
๒๑. นางสาวพรพิมล ธรรมสาร	๒๒. นายไพโรจน์ สุวรรณจันทร์ดี
๒๓. นางฟาริดา สุไลมาน	๒๔. นางมาณวิกา ชินวัตร
๒๕. นางวรศุติ สุวรรณปริสุทธ์	๒๖. นางสาววาสนา เก้านพรัตน์
๒๗. รองศาสตราจารย์วิมลศิริ ชำนาญเวช	๒๘. นายสรรพภัญญู ศิริไปต์
๒๘. นายสรวิทย์ เนื่องจำนงค์	๓๐. นายสัญญาชัย อินทรสุต
๓๑. นายสุชาย ศรีสุรพล	๓๒. นางสาวสุพัชรี ธรรมเพชร
๓๓. นายสุรเชษฐ์ มาศคิดต์	๓๔. นางอนุสรฯ ยั่งตรง
๓๕. นางสาวอรอนงค์ กาญจนชูศักดิ์	๓๖. นายอัสสระ สมชัย

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)   อิศสระ สมชัย

(นายอิสสระ สมชัย)

ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ

สำนักกรรมาธิการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๖๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๖๘

สำเนาถูกต้อง

(นายธงชัย ชุลยสุข)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๓

เบญจมาศ/ร่าง
อำพรพันธุ์/พิมพ์
นารีนาถ/ตรวจ

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑   เบญจมาศ/ชิดชนก/นารีนาถ

ครั้งที่ ๒   อพัทธ์/สินี

ครั้งที่ ๓   ธงชัย

LIRT

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายอิสสระ สมชัย	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายสุรเชษฐ์ มาศคិតต์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) รองศาสตราจารย์วิมลศิริ ชำนาญเวช	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นางนิภา พริ้งสุทธกะ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายสรวิทย์ เนื่องจางค์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๖) นางสาวจินตนา นนทะเปารยะ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๗) นายชูศักดิ์ วุฒิวโรภาส	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
(๘) นายบุญยอด สุขถิ่นไทย	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๙) นางสาวสุพัชรี ธรรมเพชร	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๐) นายสัญญาชัย อินทรสูต	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้ง นางสาวเบญจมาศ สุภราชย์ วิทยากร ๖ สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๓.๑ กระทรวงการต่างประเทศ

นางสุพรรณฉวี ไซติกัญญา ณ

นักการทูตชำนาญการ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

๓.๒ กระทรวงยุติธรรม

(๑) นางสาวอำพา วาณิชชัชวาลย์

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

(๒) นายฉัตร นียมเยี่ยม

นิติกร สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ

๖. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ **ไม่มีการแก้ไข**

คำปรารภ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๑ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๒ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๕ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๕/๑ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๑๘/๑ **มีการแก้ไข**

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นางวรรศุณี สุวรรณปริสุทธ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขมาตรา ๑๘/๑ เป็น

ดังนี้

"มาตรา ๑๘/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดหรือผู้สืบสายโลหิตใช้ยาสูบหรือแอลกอฮอล์ บุหรี่ ใ้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจ หรือเป็นคนกลางกระทำการชักจูง โดยให้ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนหรือประโยชน์อย่างอื่นที่มีควรได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม"

มาตรา ๖ เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๑ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๗ เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๕ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๓๑/๑ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๓๔ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๓๔/๑ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๑๑ เพิ่มมาตรา ๓๘/๑ **ไม่มีการแก้ไข**

(๔)

๓. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

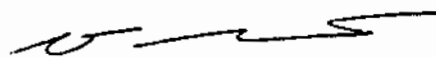
คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เริ่มตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว และเห็นว่าควรเสนอเป็นข้อสังเกตไว้ท้ายร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา โดยคณะกรรมการเห็นสมควรให้แก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของหลักการใน (๑) และ (๖) เป็นดังนี้

“หลักการ

(๑) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขู่ใจด้วยประการอื่นใด หรือเป็นคนกลางกระทำการชักจูง โดยให้คำจ้างหรือคำตอบแทนหรือประโยชน์อย่างอื่นที่มีควรได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนดังกล่าว (เพิ่มมาตรา ๑๘/๑ และมาตรา ๑๙/๑)

(๖) แก้ไขอัตราโทษปรับให้เหมาะสมแก่ผู้ดำเนินการเพื่อให้มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม หรือพาหรือจัดส่งเด็กออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อวัตถุประสงค์ให้มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม โดยไม่ได้รับอนุญาต ให้พ้นโทษ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)”

๘. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายสรวุฒิ เนื่องจ่านงค์)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้การเลิกรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยการเลิกรับบุตรบุญธรรมที่เป็นเด็ก ผู้รับบุตรบุญธรรม จะต้องเข้าสู่กระบวนการปรึกษาเยียวยาเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาความสัมพันธ์ในเบื้องต้น ก่อนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และผู้รับบุตรบุญธรรมยังมีหน้าที่เสียค่าใช้จ่าย ในการอุปการะเลี้ยงดูและการศึกษาแก่เด็กนั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ และเพิ่มมาตรา ๓๑/๑)

(๒) กำหนดให้ถือว่าการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมในต่างประเทศซึ่งเป็นประเทศ ที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและความร่วมมือในการรับรองบุตรบุญธรรม ระหว่างประเทศ มีผลเป็นการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมโดยชอบด้วยกฎหมายในประเทศไทย (เพิ่มมาตรา ๕/๑)

(๓) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดใช้อุบายหลอกลวง ชูเกียรติ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจ ครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจ หรือเป็นคนกลางกระทำการชักจูงโดยให้ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนหรือประโยชน์อย่างอื่นที่มีควรได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมในการรับเด็ก เป็นบุตรบุญธรรม และกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนดังกล่าว (เพิ่มมาตรา ๑๘/๑ และมาตรา ๓๔/๑)

(๔) กำหนดให้การสอบคุณสมบัติและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ และความเหมาะสมของผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เพิ่มมาตรา ๒๑ วรรคสอง)

(๕) กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาขยายระยะเวลาการจดทะเบียน รับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมออกไปได้อีกไม่เกินสามเดือนในกรณีที่มีพฤติการณ์พิเศษที่ทำให้ไม่อาจ จดทะเบียนภายในกำหนดเวลาได้ (เพิ่มมาตรา ๒๕ วรรคสอง)

(๖) แก้ไขอัตราโทษปรับผู้ดำเนินการเพื่อให้มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม หรือพาหรือจัดส่งเด็กออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อวัตถุประสงค์ให้มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม โดยไม่ได้รับอนุญาต ให้เหมาะสม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

(๗) กำหนดให้ผู้กระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖ มาตรา ๑๘ หรือ มาตรา ๑๘/๑ นอกราชอาณาจักร โดยรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย ต้องรับโทษในราชอาณาจักร และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม (เพิ่มมาตรา ๓๘/๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ มีบทบัญญัติบางประการที่ยังไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและความร่วมมือในการรับรองบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศ และพิธีสารเลือกรับต่อท้ายอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง การค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็กซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี สมควรกำหนดให้การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมในต่างประเทศ ซึ่งได้กระทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมของประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาดังกล่าวแล้วมีผลเป็นการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมโดยชอบด้วยกฎหมายในประเทศไทย และกำหนดโทษผู้ที่ใช้อำนาจโดยมิชอบหรือเป็นคนกลางโดยมีค่าตอบแทนที่มิควรได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๖ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๘/๑ ซึ่งกระทำนอกราชอาณาจักร โดยรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย ต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้มีการเยียวยาแก้ไขปัญหาก่อนการเลิกรับบุตรบุญธรรมและกำหนดค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูภายหลังเลิกรับบุตรบุญธรรม ตลอดจนกำหนดแนวทางในการสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และขยายระยะเวลาในการจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมออกไปได้ หากมีพฤติการณ์พิเศษที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการจดทะเบียนภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติ
ให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๕ เพื่อคุ้มครองเด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรม การขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม การจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และการเลิกรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้"

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็ก เป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

"มาตรา ๕/๑ การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมในต่างประเทศซึ่งเป็นประเทศที่เป็น ภาติแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและความร่วมมือในการรับรองบุตรบุญธรรมระหว่าง ประเทศ โดยหน่วยงานซึ่งมีอำนาจของประเทศดังกล่าวรับรองว่าได้ปฏิบัติตามอนุสัญญาข้างต้นแล้ว และการรับบุตรบุญธรรมนั้น ไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของ ประชาชน ให้ถือว่าเป็นการจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศรายชื่อประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก และความร่วมมือในการรับรองบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศในราชกิจจานุเบกษา"

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็ก เป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

"มาตรา ๑๘/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด หรือเป็นคนกลางกระทำการ ชักจูงโดยให้ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนหรือประโยชน์อย่างอื่นที่มีควรได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอม ในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม"

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติ การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

"การสอบคุณสมบัติและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่และความเหมาะสมของ ผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

LIRT

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

"ในกรณีมีพฤติการณ์พิเศษที่ทำให้มีอาจดำเนินการจดทะเบียนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งได้ ให้คณะกรรมการพิจารณาขยายระยะเวลาการจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมออกไปอีกไม่เกินสามเดือนนับแต่วันที่พฤติการณ์พิเศษนั้น ได้สิ้นสุดลง"

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

"มาตรา ๓๑/๑ ในกรณีที่ผู้รับบุตรบุญธรรมประสงค์จะเลิกรับบุตรบุญธรรม หากบุตรบุญธรรมนั้นยังเป็นเด็ก ก่อนที่จะมีการจดทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรมหรือก่อนที่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๑๕๕๘/๓๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้รับบุตรบุญธรรมจะต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาความสัมพันธ์ในเบื้องต้น และจะต้องเข้าสู่กระบวนการให้คำปรึกษาเยียวยาก่อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่มีการเลิกรับบุตรบุญธรรม หากบุตรบุญธรรมนั้นยังเป็นเด็ก และเด็กนั้นเคยอยู่ในความปกครองของสถานสงเคราะห์ในขณะที่มีการจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม หรือไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่จะดูแลเด็กนั้นต่อไป ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเพื่อจัดให้เด็กได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก โดยผู้รับบุตรบุญธรรมที่เลิกรับบุตรบุญธรรมนั้นยังคงมีหน้าที่ในการเสียค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดู และการศึกษาตามสมควรและตามความสามารถของตนจนกว่าเด็กนั้นจะบรรลุนิติภาวะ และจำต้องเสียค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูต่อไปหากเด็กนั้นเป็นผู้ทุพพลภาพและหาเลี้ยงตนเองไม่ได้ แม้ว่าจะบรรลุนิติภาวะแล้ว เว้นแต่ในกรณีที่บุตรบุญธรรมกระทำการต้องด้วยมาตรา ๑๕๕๘/๓๑ (๑) (๒) (๓) หรือ (๖) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือมีผู้รับบุตรบุญธรรมผู้อื่นรับอุปการะเลี้ยงดู บุตรบุญธรรมผู้นั้นไม่มีสิทธิได้ค่าอุปการะเลี้ยงดูตามความในมาตรานี้ ทั้งนี้ ในการเรียกร้องค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูและการศึกษาดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการและพนักงานอัยการจะฟ้องคดีแทนก็ได้"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็ก
เป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ หรือมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี
หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็ก
เป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

"มาตรา ๓๔/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘/๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงสิบปี
หรือปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็ก
เป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒

"มาตรา ๓๘/๑ ผู้ใดกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖ มาตรา ๑๘
หรือมาตรา ๑๘/๑ นอกราชอาณาจักร โดยรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย ผู้นั้นต้องรับโทษ
ในราชอาณาจักร และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับ
โดยอนุโลม"

.....

.....